Temel Beceri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Temel Beceri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31494

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Temel Beceri Ölçe?i, Davut Hotaman taraf?ndan 2008 y?l?nda haz?rlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Ölçek, özellikle yeni ilkö?retim program?n?n ö?rencilere kazand?rmay? öngördü?ü **temel becerilerin** düzeyini ve alg?lan?? biçimini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Bu kapsaml? de?erlendirme, program?n üç temel payda?? olan ö?retmen, veli ve ö?renci alg?lar? do?rultusunda gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, e?itim bilimleri alan?ndaki program de?erlendirme çal??malar?na önemli bir katk? sa?lamakta olup, psikometrik aç?dan geçerlik ve güvenirlik testlerinden geçirilmi?tir. Kullan?lan yöntemler aras?nda KMO, Cronbach Alfa ve Aç?klay?c? Faktör Analizi (EFA) yer almaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Temel Beceri Ölçe?i, temel beceriler, ilkö?retim program?, program de?erlendirme, ö?renci alg?lar?, Davut Hotaman, psikometrik araç, e?itimde ölçme.

Yazarlar

Davut HOTAMAN

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 2000'li y?llar?n ba?lar?nda uygulamaya konulan yeni ilkö?retim program?n?n ö?rencilere kazand?rmay? hedefledi?i temel becerilerin ne derece edinildi?ini, farkl? payda?lar?n (ö?retmen, veli ve ö?renci) alg?lar? çerçevesinde sistematik olarak ölçmektir. Bu beceriler genellikle ele?tirel dü?ünme, problem çözme ve ileti?im gibi kritik yetkinlikleri içermektedir.

Bu ölçüm, e?itim sisteminin hedeflerine ula?ma düzeyini belirlemek ve uygulanan program?n etkinli?ini de?erlendirmek için kritik veriler sunar. Ölçek, e?itim reformlar?n?n etkilerini izlemek amac?yla geli?tirilmi? ve program?n ç?kt?lar?n?n alg?sal düzeyde incelenmesine olanak tan?m??t?r.

Yap?

Temel Beceri Ölçe?i, **ilkö?retim program?nda** resmi olarak tan?mlanan ve ö?rencilerin sadece akademik bilgiyi de?il, ayn? zamanda günlük ya?amda ve gelecekteki e?itim süreçlerinde ihtiyaç duyacaklar? yetkinlikleri kapsayan temel becerileri ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu beceriler kümesi, ölçe?in psikolojik yap?s?n? (konstrüktünü) olu?turmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in yap?sal geçerlili?i, bu becerilerin tek bir bütün veya ayr?k boyutlar halinde mi alg?land???n? test etmek üzere Aç?klay?c? Faktör Analizi gibi ileri düzey psikometrik analizlere tabi tutulmu?tur. Ölçek, bu temel yetkinliklerin alg?lanan yeterlilik düzeylerini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Temel Beceri Ölçe?i'nin geçerlik çal??malar? hem kapsam hem de yap? geçerlili?i üzerine odaklanm??t?r. **Kapsam geçerlili?i**, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen beceri alanlar?n? temsil etme derecesini sa?lamak amac?yla uzman görü?lerine ba?vurularak sa?lanm??t?r.

Uzman görü?lerine dayan?larak ölçek geli?tirme çal??malar?nda **Kapsam Geçerlilik Oran?** (Content Validity Ratio/Index - CVR/CVI) ad? verilen bir ölçüt kullan?lm??t?r. Bu, maddelerin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesini belirlemede önemli bir nicel ad?md?r.

Yap? geçerlili?i için ise Aç?klay?c? Faktör Analizi (Exploratory Factor Analysis - EFA) uygulanm??t?r. Faktör analizine ba?lamadan önce, verilerin faktör analizi için uygunlu?unu de?erlendirmek amac?yla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterlili?i testi ve ayn? tabloda ç?kan Barlett's Test sonuçlar?na bak?lm??t?r. Yüksek KMO de?eri ve anlaml? Barlett's Test sonucu, verilerin faktörle?tirilmeye uygun oldu?unu do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?ini belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne derece ölçtü?ünü gösteren temel bir istatistiktir ve yüksek de?erler, ölçe?in içsel olarak tutarl? oldu?unu i?aret eder.

Ek olarak, ölçe?in genel tutarl?l?k ve psikometrik uygunluk de?erlendirmelerinde, geçerlik analizlerinde de kullan?lan KMO yöntemi sonuçlar? da dikkate al?nm??t?r. Elde edilen güvenirlik katsay?lar?, Temel Beceri Ölçe?i'nin ilgili popülasyonlarda güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Temel Beceri Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini ve maddelerin hangi boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karmak için **Aç?klay?c? Faktör Analizi** (Exploratory Factor Analysis - EFA) kullan?lm??t?r. EFA, ölçekteki maddelerin alt?nda yatan faktörleri (boyutlar?) belirlemeye yard?mc? olan temel bir istatistiksel yöntemdir.

Analiz öncesinde, örneklem büyüklü?ünün ve de?i?kenler aras?ndaki ili?kilerin faktör analizi için uygunlu?unu kontrol etmek amac?yla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçütü ve **Barlett's Küresellik**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Testi sonuçlar? incelenmi?tir. Bu testler, faktör ç?karma i?leminin mant?kl? olup olmad???n? ve verilerin çok de?i?kenli normal da??l?m varsay?m?na ne kadar uydu?unu göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal olarak doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir.)

Format: 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i kullan?lm??t?r. Seçenekler 1'den 5'e kadar s?ralanmaktad?r (1=hiçbir zaman - 5=her zaman).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeni ilkö?retim program?n? uygulayan ö?retmenler, ö?rencilerin velileri ve ö?renciler (Üç farkl? payda? grubu).

Ya? Grubu: ?lkö?retim kademesindeki ö?renciler ve bu ö?rencilerle ilgili yeti?kin payda?lar.

Popülasyon Detaylar?: Yeni ilkö?retim program?n?n uyguland??? okullarda görev yapan e?itimciler ile bu programdan etkilenen ö?renci ve veli gruplar?.

Test Metodolojisi: Alg?sal de?erlendirmeye dayal?, çoklu perspektifli (ö?retmen, veli, ö?renci) Likert format?nda yan?tlanan öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Aç?klay?c? Faktör Analizi, KMO, Barlett's Testi, **Kapsam Geçerlilik Oran?**, Cronbach Alfa, ilkö?retim, alg?, ölçek geli?tirme, e?itim program?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Mevcut De?il

Yaz??ma Adresi: Dr. Davut Hotaman (Tezin yap?ld??? kurum: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2008 y?l?nda Davut Hotaman taraf?ndan haz?rlanan bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve telif haklar?, tezin sorumlu yazar? olan Davut Hotaman'a ve tezin yay?nland??? kuruma (Marmara Üniversitesi) aittir. Akademik ve ara?t?rma amaçl?

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?mlar için yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Testin geli?tirildi?i y?l: **2008**.

Kaynaklar

Hotaman, D. (2008). *Yeni ilkö?retim program?n?n ö?rencilere kazand?rmay? öngördü?ü temel becerileri ö?retmen, veli ve ö?renci alg?lar? do?rultusunda de?erlendirilmesi* (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.
Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

The original PDF can be downloaded here: temel-beceri-olcegi-toad.pdf

Temel Beceri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in orijinal maddeleri, telif haklar? veya yay?n k?s?tlamalar? nedeniyle bu akademik giri?te sunulamamaktad?r. Ölçek maddelerine tam eri?im sa?lamak için tezin orijinal metnine (Hotaman, 2008) veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM